

ТҮПНҰСҚА
ОРИГИНАЛ

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы	044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар	24 беттің 1беті

БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫНА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пән: «Денсаулықты нығайту және аурулардың алды алу-2»

Пән коды: DNAA 43-02-2

БББ атауы: «Қоғамдық денсаулық сақтау»

Оқу сағаттарының көлемі (кредиттер): 150 сағат / 5 кредит

Оқытылатын курс пен семестр: 4 - курс, 8 - семестр

Білім алушылардың өзіндік жұмысы: 100 сағат

Шымкент, 2023 жыл

ТҮПНҰСҚА
ОРИГИНАЛ

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы	044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар	24 беттің 2беті

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар «Денсаулықты нығайту және аурулардың алды алу-2» жұмыс бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама №10, 25.05. 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі: Утепов П.Д.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 3беті

№1.

1.Тақырыбы: Аурулардың алдын алу, оның ішінде денсаулық бұзылыстарын ерте анықтау.

2. Мақсаты: халықтың денсаулығын бағалау үшін аурулардың алдын алу әдістерін, түрлерін зерделеу.

3. Тапсырмалар:

№1.Бастапқы және қайталама профилактиканы сипаттаңыз.

№2. Халықтың медициналық-гигиеналық қолдауын талдаңыз.

№3.Денсаулықтың бұзылуын ерте анықтау әдістерін зерттеп, талдаңыз.

№4.«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы»Қазақстан Республикасының Кодексін оқып шығыңыз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі- 1-2 күн.

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. Алдын алу түрлері туралы айтыңыз.

2. Халықтың денсаулығының бұзылуын ерте анықтау әдістерін талдаңыз.

3. Қоршаған ортаның қауіп факторларына гигиеналық баға беріңіз.

4. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексін түсіндіріңіз.

№2

1.Тақырыбы: Профилактикалық бағдарламаларды құрастыру қағидалары.

2. Мақсаты: халықтың денсаулығын нығайту және қорғау мәселелері бойынша профилактикалық бағдарламалар жасау дағдысын қалыптастыру.

3.Тапсырмалар:

№1.Әр түрлі деңгейдегі профилактикалық бағдарламаларды қалыптастыру принциптері мен ерекшеліктерін зерттеу.

№2. Денсаулықты нығайту және жұқпалы және жұқпалы емес аурулардың алдын алу саласындағы профилактикалық бағдарламаларды бағалау.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 4беті

№3. Халықтың денсаулығын сақтау саласында жүзеге асырылып жатқан мемлекеттік алдын алу бағдарламалары туралы айтып беріңіз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі: 2 - күн.

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. ҚР-да халықтың денсаулығын сақтау саласында жүзеге асырылып жатқан мемлекеттік алдын алу бағдарламалары туралы айтып беріңізші.

2. Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу саласында қабылданған профилактикалық бағдарламалардың іске асырылуын бағалау туралы түсіндіріңіз.

3. Өртүрлі деңгейдегі профилактикалық бағдарламаларды қалыптастыру принциптерін түсіндіріңіз.

4. Тәжірибеде денсаулықтың бұзылуын ерте анықтауда қолданылатын әдістерді тізімдеңіз.

№3

1. Тақырыбы: Алғашқы медициналық-санитариялық көмекте медициналық профилактиканы ұйымдастыру. Егде жастағы тұрғындарды медициналық және санитариялық-эпидемиологиялық қамтамасыз ету.

2. Мақсаты: бастапқы буындағы медициналық профилактиканы және егде жастағы халықты санитариялық-эпидемиологиялық қамтамасыз етуді бағалау.

3. Тапсырмалар:

№1. Денсаулық сақтаудың бастапқы бөлімінде медициналық профилактиканың объектісін, міндеттерін және күтілетін нәтижелерін сипаттаңыз.

№2. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 22 ақпандағы "2025 жылға дейін" Белсенді ұзақ өмір сүру" аға буын азаматтарының жағдайын жақсарту жөніндегі іс-шаралар жоспарын бекіту туралы" № 47 бұйрығымен танысыңыз.

№3. ҚР-дағы қарттарды санитариялық-эпидемиологиялық қамтамасыз етудің жай-күйін бағалаңыз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 5беті

№4.Егде жастағы адамдардың денсаулығын нығайту шараларын ұсыныңыз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі - 3-күн.

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. Аурулардың алдын алудағы Денсаулық сақтау жүйесінің негізгі буынындағы негізгі мақсаттар мен міндеттер мен функцияларды айтыңыз.

2.Аурулардың алдын алуда денсаулық сақтау жүйесінің бастапқы буынында қолданылатын заманауи технологияларды тізімдеңіз.

3."Белсенді ұзақ өмір сүру" ұғымына анықтама беріңіз.

4.Егде жастағы халықтың денсаулық жағдайы және медициналық көмек.

5. 2025 жылға дейінгі "Белсенді ұзақ өмір сүру" Ұлттық жоспары негізінде аға буын азаматтарын сауықтырудың аймақтық жоспарын жасаңыз".

№4

1.Тақырыбы: Халық денсаулығын нығайтудағы санитариялық-эпидемиологиялық қызмет жүйесінің заманауи міндеттері.

2.Мақсаты: халықтың денсаулығын нығайтудағы санитариялық-эпидемиологиялық қызмет жүйесінің рөлін зерделеу.

3.Тапсырмалар:

№1.Халықтың денсаулығын нығайтудағы санитариялық-эпидемиологиялық қызметтің функцияларын сипаттаңыз.

№2.Қоғамдық денсаулық сақтау жүйесін, мәселелерді және оларды ЖЕА алдын алудағы шешу жолдарын айтыңыз.

№3.Жұкпалы емес ауруларға (ЖЕА) қарсы профилактикалық шараларға салыстырмалы баға беріңіз.

4.Орындау/бағалау түрі Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі – 4-күн.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 6беті

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. ҚР-дағы аурулардың алдын алу саласындағы қоғамдық денсаулық сақтау жүйесі, проблемалар және оларды шешу жолдары туралы айтып беріңіз.
2. Жұқпалы емес ауруларға қарсы профилактикалық шаралардың салыстырмалы сипаттамасын беріңіз.
3. Халық арасында жұқпалы емес аурулардың алдын алуға бағытталған бағдарламалар туралы айтып беріңіз.

№5

1. Тақырыбы: ДДҰ-ның денсаулықты нығайтатын «салауатты жұмыс/ орындар/өндіріс» жобалары.

2. Мақсаты: ДДҰ-ның жұмыс орындарын сауықтыру жөніндегі ұсынысын зерделеу.

3. Тапсырмалар:

№1. ҚР-дағы өнеркәсіп қызметкерлерінің денсаулығын жақсарту үшін жобаны әзірлеуді сипаттаңыз.

№2. ДДҰ-ның жұмыс орындарын жақсарту бойынша ұсыныстарын сипаттаңыз.

№3. Қызметкерлердің денсаулығын нығайту және қорғау бойынша алдын алу шараларын ұсыныңыз.

№4. Медициналық бағыттағы «салауатты жұмыс/ өндіріс» орындарына сауықтыру жоспарын жасаңыз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі: 5-күн.

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. "Салауатты жұмыс/ өндіріс орындары" ұғымына анықтама беріңіз.
2. ДДҰ жобасын түсіндіріңіз денсаулықты нығайтуға көмектесетін салауатты жұмыс/ өндіріс орындары.
3. Қазақстанның денсаулықты нығайтуға ықпал ететін «салауатты жұмыс/ өндіріс» орындары жобасын түсіндіріңіз.
4. Өндірістік жұмыс орындарын сауықтырудың тиімділігін сипаттаңыз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 76еті

№6

1. Тақырыбы: Профилактикалық медицинаны ұйымдастырудың құралдары мен формалары. Жазғы сауықтыру лагерьлері, санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. Балалардың ағзасын нығайту әдістері. **1-Аралық бақылау**

2. Мақсаты:- балалар ағзасын нығайтудың заманауи әдістері мен құралдарын, сондай-ақ сауықтыру лагерлеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды зерделеу;
-дәрістер, практикалық сабақтар және ОБӨЖ 1-6 тақырыптары бойынша білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.

3. Тапсырмалар:

№1. Медициналық профилактиканың түрлерін зерттеңіз: бастапқы, екінші, үшінші.

№2. Қазақстанда медициналық профилактиканы ұйымдастыру жолдарын сипаттаңыз.

№3. Бала ағзасын нығайтудың әдістері мен түрлерін салыстырыңыз.

№4. Дәрістердің, практикалық сабақтардың және БӨЖ 1-ден 6-ға дейінгі тақырыптарын қайталаңыз.

4. Орындау/бағалау түрі: презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Тест тапсырмаларын шешу. Бағалау түрі ауызша/жазбаша, тесттік бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі- 6-күн.

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. Медициналық профилактиканың анықтамасын, мақсаттарын, міндеттерін, тиімділік критерийлерін айтыңыз.

2. Медициналық профилактиканың заманауи әдістерін келтіріңіз.

3. Бала ағзасын нығайтудың әдістері мен формаларын түсіндіріңіз.

4. Бала денесін нығайтудың әдістері мен формаларының тиімділігі туралы түсіндіріңіз.

5. Жазғы сауықтыру лагерьлеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды тізімдеңіз.

№7

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 8беті

1. Тақырыбы: Репродуктивті және психикалық денсаулықты қорғауға бағытталған заманауи ұсыныстар.

2. Мақсаты: репродуктивті және психикалық денсаулықты қорғауға бағытталған заманауи ұсыныстарды зерделеу.

3.Тапсырмалар:

№1.Жыныстық жолмен берілетін инфекцияларды эпидемиологиялық қадағалау жүйесі туралы айтыңыз.

№2.Жыныстық жолмен берілетін инфекцияларды біріктірілген бақылауды түсіндіріңіз.

№3. Қазіргі адамның психикалық денсаулығын сипаттаңыз.

№4.Қазіргі адамның психикалық денсаулығын жақсарту шараларын ұсыныңыз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау, - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі – 7-күн.

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1.Репродуктивті денсаулықты сақтауға бағытталған ДДҰ ұсыныстарын атаңыз.

2.ДДҰ-ның психикалық денсаулықты қорғауға бағытталған ұсыныстарын айтыңыз.

3.Жыныстық жолмен берілетін инфекцияларға эпидемиологиялық бақылау қалай жүргізілетінін түсіндіріңіз.

4.Халық арасында жыныстық жолмен берілетін инфекцияларды азайту шараларын ұсыныңыз.

№8

1.Тақырыбы: Денсаулықты қорғау жобалары, оның ішінде қоршаған орта және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

2.Мақсаты: қоршаған ортаны және өндірістік ортаны сауықтыруға бағытталған іс-шараларды зерделеу.

3. Тапсырмалар:

№1.Қоршаған ортаның ластануына байланысты халықтың денсаулығын қорғау жобаларын талдаңыз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 9беті

№2. Қоршаған орта мен еңбек қауіпсіздігіне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сипаттаңыз.

№3. Халықаралық ұсыныстарды қолдана отырып, қоршаған орта мен өндіріс қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар беріңіз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі : 8- күн

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. Сыртқы факторлардың халықтың денсаулығына әсерін түсіндіріңіз.

2. Салауатты өмір салтын насихаттайтын ортаның қалыптасуына салыстырмалы баға беріңіз.

3. Тәуекел факторларының таралуын төмендететін жаңа мінез-құлық көзқарастарының қалыптасуын сипаттаңыз.

№9

1. Тақырыбы: Ауруларды, қауіп факторларын анықтау және оларды түзету технологиялары.

2. Мақсаты: ауруларды анықтау технологиясының әдістері мен критерийлерін зерттеу.

3. Тапсырмалар:

№1. Қоршаған ортаның ластануына байланысты халықтың денсаулығын бағалау үшін қауіп факторларын және оларды түзетуді талдаңыз.

№2. Қоршаған ортаның ластануына байланысты халықтың денсаулығын бағалау критерийлерін сипаттаңыз.

№3. Ауруларды анықтау үшін заманауи технологияларды салыстырыңыз

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі : 9- күн

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. Халықтың денсаулығын зерттеу әдістемесін түсіндіріңіз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 10беті

2. Созылмалы жұқпалы емес аурулардың ықтималдығын анықтау жолдарын айтыңыз.
3. Ауруларды, қауіп факторларын анықтау технологиясының практикалық маңыздылығын түсіндіріңіз.
4. Скринингтік сынақтарды, тәуекел топтарын динамикалық бақылауды айтыңыз.
5. Аурулар мен асқынулардың даму қаупін төмендету түрлерін атаңыз.

№ 10

1. Тақырыбы: Профилактикалық медицина қызметкерлерінің құқықтары, міндеттері және функциялары.

2. Мақсаты: профилактикалық медицина қызметкерлерінің жұмыс тиімділігін бағалау.

3. Тапсырмалар:

№1. Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет мамандарының құқықтары мен міндеттерін түсіндіріңіз.

№2. Профилактикалық медицина қызметкерлерінің функцияларын бағалаңыз.

№3. Санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылық саласындағы мамандардың кәсіби қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді талдаңыз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі: 10 - күн

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. Аурулардың алдын алу саласындағы емхана қызметкерлерінің функционалдық міндеттері мен құқықтары туралы айтып беріңіз.

2. Аурулардың алдын алу саласындағы санитарлық-эпидемиологиялық қызмет қызметкерлерінің функционалдық міндеттері мен құқықтарын түсіндіріңіз.

3. Аурулардың алдын алу саласындағы СӨСҚ орталықтарының функционалдық міндеттері мен құқықтарын түсіндіріңіз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 11беті

4. Медициналық және фармацевтикалық қызметкерлердің мәртебесін сипаттаңыз.

№11

1. Тақырыбы: Жастар арасында токсикоманияның алдын алу.

2. Мақсаты: жастар арасында токсикоманияның таралу мәселесін зерделеу.

3. Тапсырмалар:

№1. ДДҰ-ның токсикоманияның алдын алу жөніндегі нормативтік базасы мен ұсыныстарын зерттеңіз.

№2. Токсикомания мәселесінің қазіргі жағдайына талдау жасаңыз.

№3. Қазақстан жастары арасында жас топтары бойынша уытқұмарлықтың таралуына салыстырмалы сипаттама беріңіз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі : 11- күн

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. Айтыңызшы, жастар арасындағы токсикоманияның қазіргі аспектілері: тенденциялар мен салдарлар.

2. Токсикоманияның себептерін, механизмін, белгілерін, лечение, алдын-алуды түсіндіріңіз.

3. Заттарға тәуелділіктің алдын-алу шараларын ұсыныңыз.

4. ҚР "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Кодексінің қай бөлімінде психоактивті заттар туралы ақпарат берілгенін айтып беріңіз.

№12

1. Тақырыбы: Халықты медициналық-гигиеналық оқыту және тәрбиелеу.

2. Мақсаты: ҚР-да медициналық-гигиеналық оқыту мен халықты тәрбиелеудің жай-күйін зерделеу.

3. Тапсырмалар:

№1. "Халықтың декреттелген тобындағы адамдарды гигиеналық оқыту ережелерін бекіту туралы" бұйрықпен танысыңыз. Қазақстан

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 12беті

Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-195/2020 бұйрығы.

№2. Медициналық-гигиеналық оқыту мен халықты тәрбиелеу жағдайын басқа елдермен салыстырыңыз.

4. Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Бағалау түрі ауызша/жазбаша бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі : 12- күн

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8.Бақылау – Сұрақтар:

- 1.Халықты медициналық-гигиеналық оқыту мен тәрбиелеудің заманауи әдістері мен құралдары туралы айтып беріңізші.
- 2.Декреттелген популяциялардың оқу бағдарламаларын түсіндіріңіз.
- 3.Халықты медициналық-гигиеналық оқыту және тәрбиелеу жөніндегі нормативтік құжаттарды айтыңыз.
- 4.Гигиеналық оқыту мен халықты тәрбиелеу тәртібін түсіндіріңіз.
5. ДДҰ-ның гигиеналық оқыту және халықты тәрбиелеу жөніндегі ұсыныстарын түсіндіріңіз.

№13

1. Тақырыбы: Халықтың денсаулығын қорғау мақсатында жүргізілетін профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау. **2 - Аралық бақылау.**

2. Мақсаты: - жүргізілген профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау әдістерін зерделеу;

-7-13 тақырыптар бойынша өткен дәрістердің, практикалық және ОБӨЖ сабақтардан білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.

3. Тапсырмалар:

№1.Халықтың денсаулығын сақтау бойынша жүргізілген профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау әдістемесін түсіндіріңіз.

№2. Дәрістер, практикалық сабақтар және ОБӨЖ 7-13 тақырыптарын қайталаңыз.

4.Орындау/бағалау түрі: Презентация қорғау, тест тапсырмаларын және жағдайлық есептерді құрастыру. Тестік тапсырмаларды шешу.

ОҢТҰСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 13беті

Бағалау түрі ауызша/жазбаша, тесттік бақылау - тексеру парағы №2 қосымшаны қараңыз.

5. БӨЖ орындау көрсеткіштері: №1 қосымшаны қараңыз.

6. Тапсыру мерзімі: 13- күн.

7. Әдебиет: №3 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау – Сұрақтар:

1. Халықтың денсаулығын сақтау бойынша жүргізілген профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау әдістерін айтып беріңіз.
2. Денсаулық сақтау бойынша жүргізілген профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалаудағы СӨС маманының рөлін түсіндіріңіз
3. Халық денсаулығын сақтау бойынша профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін анықтау бойынша халықаралық ұсыныстарды айтыңыз.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 14беті

Қосымша №1.

БӨЖ орындау көрсеткіштері:

1.Презентация дайындау және қорғау:Стиль: - безендірудің бір тұтас стилі, презентациядан көңіл аударатын стиль болмау керек және қосымша ақпарат мәтін мен суреттен көп болмау керек; **Фон:**- салқын тон таңдалу керек (жасыл, қара көк); **Түсті қолдану:** бір слайдта үштен артық түс қолданылмау қажет; **Мазмұны:** қысқа сөз бен сөйлем қолдану, тарау аттары аудиторияның көңілін аудартатындай болуы керек; **Бетте орналасу тәртібі:** ақпарат көлденеңінен орналасу керек, негізгі ақпарат экранның ортасында орналасуы керек, атаулар суреттердің астында орналасуы керек; **Шрифттер:** тараудың атаулары үшін – 24 кем емес; ақпараттар үшін – 18 кем емес, Ақпаратты бөлу үшін қалың шрифт, курсив қолданылады; **Бөлу әдістері:** рамкалар, шекаралар қолданылады: әртүрлі түсті шрифттер, белгі, сурет, диаграмма, сызбалар қолданылады; **Ақпарат көлемі:** бір слайдты көп ақпаратпен толтырудың қажеті жоқ; **Слайд түрлері:** әртүрлі слайд жасау үшін мәтін, кесте, диаграммалар қолдану қажет. Бір тақырыпқа 15 слайд дайындау керек.

2. Тест тапсырмаларын құрастыру: Тест тапсырмалары тақырыбы бойынша 20-дан кем болмауы керек. Белгіленген уақытта тапсырылады. Мазмұнды тест. Тест тапсырмалары нақты, дәлелді, берілген тақырыбы бойынша құрастырылады. Жауаптар адекватты және бірыңғай. Жауап алгоритмі бар. Дұрыс жауап берілген. Тест тапсырмалары сұрақ түрінде құрастырылмайды. Қолданылған әдебиеттер тізімін көрсету қажет. **Формат:** A4 Times New Roman, шрифт 14, шеті, жоғары, төмен, оң жағы- 2 см, сол жағы - 3 см;

3. Жағдайлық есептерді құрастыру: Талаптар: адекватты, мәтіннің қарапайымдылығы, тапсырманың түсіктілігі. Қойылған сұрақтар (3-4) нақты әрі тақырыпқа сай болуы шарт. Жағдайды сипаттау, берілген сандар мен фактілер түсінікті, нақты болуы керек. Құрастырылатын жағдайлық есептің саны 5-тен кем емес. **Формат:** A4 Times New Roman, шрифт 14, шеті, жоғары, төмен, оң жағы- 2 см, сол жағы - 3 см;

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 15беті

*Ескерту**-БӨЖ орындауда қолданылатын әдебиет көздерінің ұсынылатын саны 5-7 кем емес, 10-жылдан артпауы қажет.

Қосымша №2.

Бағалау көрсеткіштері

Бақылау түрі	Баға	Бағалау көрсеткіштері
Тест тапсырмаларын дайындау	Өте жақсы А (95-100%); А- (90-94%) бағаға сәйкес.	Тест тапсырмаларының саны 20-дан кем емес, мерзімге сай өткізілгенде. Тесттің мәні мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, әрі дәл құрастырылған. Берілген жауқұнры бір типті және адекватты. Жауабының алгоритмі бар, жауабы дұрыс белгіленген.
	Жақсы В+ (85-89%); В (80-84%); В- (75-79%) бағаға сәйкес.	Тест тапсырмаларының саны 20-дан кем емес, мерзімге сай өткізілгенде. Тесттің мәні мазмұнды. Тест тапсырмалары нақты, дұрыс, әрі дәл құрастырылған. Кейбір берілген жауқұнры бір типті және адекватты емес. Алайда студент өз қателігін өзі анықтады. Жауабының алгоритмі бар, жауабы дұрыс белгіленген.
	Қанағаттанарлық С+ (70-74%);	Тест тапсырмаларының саны 20, мерзімге сай өткізілгенде. Тесттің

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA — 1979 —	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы			044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар			24 беттің 16беті

	С (65-69%); С- (60-64%); D+ (55-59%); D (50-54%) бағаға сәйкес.	мазмұнды қате. Тест тапсырмалары дұрыс емес, әрі нақты құрастырылмаған. Кейбір берілген жауқұнры бір типті емес. Жауабының алгоритмі бар, жауабы дұрыс белгіленбеген.
	Қанағаттанарлықсыз FX (25-49%) F (0-24%) бағаға сәйкес.	Тест тапсырмаларының саны 20, тест тапсырмасы дұрыс құрастырылмаған, мазмұнсыз, жауап варианттары бір типті емес, жауап алгоритмі жоқ. Жауаптың 50% дұрыс белгіленбеген.

Жағдайлық есептерді дайындау

Әріптік жүйедегі баға	Балдың сандық эквивале нті	Жалпы пайыздық мәні	Бағалау көрсеткіштері
A	4,0	95 - 100	Білім алушыжұмысқа белсенді қатысса, шынайы ойлау қабілетін көрсетсе, Тақырыпты меңгеруде терең білім көрсетіп, талқылауда басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін пайдаланса қойылады. Тақырыпқа сай 5–тен кем емес есеп құрастырса.
A-	3,67	90 – 94	
B+	3,33	85 - 89	Білім алушыжұмысқа белсенді қатысып, Тақырыпты меңгергенін көрсетсе, қағидасыз түсінбеушіліктер не болмашы қате жіберіп, оны студенттің өзі жойса қойылады. Тақырыпқа сай 5–тен кем емес есеп құрастырса.
B	3,0	80 – 84	
B-	2,67	75 - 79	Білім алушы оқытушыға жауап беруде қағидалы түсінбеушіліктер жіберіп,
C+	2,33	70 - 74	
C	2,0	65 – 69	

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		24 беттің 17беті

C-	1,67	60 – 64	жауап беруде ғылыми терминологияны қолданбаса, есеп құрастырылмаса қойылады. Тақырыпқа сай 5–тен кем есеп құрастырса.
D+	33	55 – 59	
D	1,0	50 – 54	
FX	0,5	25 – 49	Тақырыпқа сай емес есеп немесе есеп құрастырмаса.
F	0	0 – 24	

Презентацияны дайындау және қорғау

Бақылау түрі	Баға	Бағалау көрсеткіштері
Презентацияны дайындау және қорғау	Өте жақсы A (95-100%); A- (90-94%) баға сәйкес.	Егер де білім алушы презентация кезінде ешқандай қателік пән дәлсіздік жібермесе. Тақырыбы бойынша теорияларды, концепция мен бағыттарды білсе және оларға баға бере білсе, ғылыми жетістіктерді келтіргенде. Мазмұны мен безендірілуі презентацияға қойылатын талапқа сай болғанда. Тақырыбы бойынша дайындалған слайдтар саны 20-дан кем емес болғанда.
	Жақсы B+ (85-89%); B (80-84%); B- (75-79%) баға сәйкес.	Егер де білім алушы презентация кезінде айтарлықтай емес қателік пен айтарлықтай емес дәлсіздік жіберсе немесе қағидалық қателік жіберіп, оны студент өзі түзесе, материалды оқытушының көмегімен жүйелей білгенде. Мазмұны мен безендірілуінде презентацияға қойылатын талкүнн сәл ғана ауытқу болғанда. Тақырыбы бойынша дайындалған слайдтар саны 20-дан кем емес болғанда.
	Қанағаттанарлық C+ (70-74%); C (65-69%);	Егер де білім алушы презентация кезінде айтарлықтай дәлсіздік жібергенде немесе қағидалық қателік жіберіп, оқытушы айтқан негізгі әдебиттермен ғана

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SKMA —1979—	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы			044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар			24 беттің 18беті

	C- (60-64%); D+ (50-54%) D (50-54%) бағаға сәйкес.	шектелгенде, материалды жүйелей алмағанда. Мазмұны мен безендірілуінде презентацияға қойылатын талкүнн айтарлықтай ауытқушылық болғанда. Презентацияның мазмұны Тақырыпқа сай келмегенде. Дайындалған слайдтар саны 20-дан кем болғанда.
	Қанағаттанарлы қсыз FX (25-49%); F(0-24%) бағаға сәйкес.	Егер де білім алушы презентация кезінде айтарлықтай қағидалық қателік жіберіп, ғылыми терминологияны қолдана алмаса, жауап бергенде айтарлықтай логикалық қателіктер жібергенде. Тақырыптың мазмұны толық ашылмағанда. Мазмұны мен безендірілуінде презентацияға қойылатын талкүнн ауытқушылық болғанда. Дайындалған слайдтар саны 10-дан кем болғанда.

Межелік бақылау

Бақылау түрі	Баға	Бағалау өлшемдері
Тесттік бақылау	Өтежақсы A (95-100%) A- (90-94%)	Дұрыс жауап 90-100%
	Жақсы B+ (85-89%) B (80-84%) B- (75-79%)	Дұрыс жауап 75-89%
	Қанағаттанарлық C+ (70-74%) C (65-69%) C- (60-64%) D+ (55-59%) D (50-54%)	Дұрыс жауап 50-74%

ТҮПНҰСҚА
ОРИГИНАЛ

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы	044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар	24 беттің 19беті

Қанағаттанарлықсыз FX (25-49%) F (0-24%)	Дұрыс жауап 0-49%
--	-------------------

Қосымша №3.

ОҢТҰСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 20беті

Электрондық ресурстар	ОҚМА репозиторийі http://lib.ukma.kz/repository/ Республикалық жоғары оқу орындары аралық электрондық кітапхана http://rmebrk.kz/ Сандық кітапхана «Акнурпресс» https://aknurpress.kz/login «Заң» нормативтік-құқықтық актілер базасы https://zan.kz/ru "Параграф Медицина" ақпараттық жүйесі https://online.zakon.kz/Medicine/ Электронды кітапхана «Эпиграф» https://www.elib.kz Ғылыми электронды кітапхана https://elibrary.ru/ Ашық кітапхана https:// kitap.kz/ Thomson Reuters www.webofknowledge.com ScienceDirect http://www.sciencedirect.com/ Scopus https://www.scopus.com/
Электрондық оқулықтар Негізі:	1. Пильщикова В.В., Бондина В.М., Губарева Д.А., Пузанова Е.А., Липатова А.С. Основы здорового образа жизни: учебное пособие для студентов лечебного, педиатрического, стоматологического, фармацевтического и медико-профилактического факультетов. – Краснодар, ГБОУ ВПО КубГМУ Минздрава России, 2015. – 151 с. 2. Социально значимые заболевания. Эпидемиология и профилактика инфекционных заболеваний: туберкулез, ВИЧ-инфекция, вирусные гепатиты В, С : учебное пособие для студентов / Т. А. Баянова, А. Д. Ботвинкин, Н. Ю. Куприянова ; ГБОУ ВПО ИГМУ Минздрава России, Кафедра эпидемиологии. – Иркутск : ИГМУ, 2015. – 49 с. 3. Здоровье-2020: основы европейской политики и стратегия для XXI века. Веб-сайт: www.euro.who.int 4. Глобальная стратегия охраны здоровья женщин, детей и подростков (2016–2030 гг.) Веб-сайт: www.euro.who.int 5. Валеология – наука о здоровье: Учебно-методическое пособие. Х.К. Сатпаева, А.Д. Соколов, З.С. Абишева – Алматы:Эверо, 2020.-176 с. 6.Шабдарбаева М. С. , Смагулов А. М. ,Актуальные проблемы экологии Казахстана:М. С. , Шабдарбаева, А. М. Смагулов Алматы: Изд: Эверо,2020. -

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы		
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар		044/59-11 () 24 беттің 21беті

196 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/508/

7.Кенесариев У.И. Экология и здоровье населения: учебник для медицинских вузов и колледжей / У.И. Кенесариев, Н.Ж. Жакашов. – Алматы: Эверо, 2020.

-240 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/853/

Әдебиет

Негізгі:

1. Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI ҚРЗ Кодексі.
2. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласын дамытудың 2026 жылға дейінгі тұжырымдамасын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 24 қарашадағы № 945 қаулысы.
3. Г.У.Алшинбаева Эпидемиология негіздерімен жұқпалы аурулар [Текст]: оқулық / Г.У.Алшинбаева. - 2-ші шығарылым, Rev. және қосымша. ; Рес. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі. - Астана: Theome, 2013.- 320.
4. Жұқпалы аурулардың стандартты жағдайлары мен қызмет алгоритмдері. Т. 1 [Мәтін]: практикалық қолдар. Ә.Әміреев [және басқалары]. - 2-ші шығарылым. қосу.; Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. КНУ оларға. С.Д.Асфендиярова. - Алматы: BRAND BOOK, 2014. - 632с .
5. Кенесариев У.И., Балмахаева Р.М., Жоламанов М.Е., Алимова Н.Е. Тамақтану гигиенасы. – Алматы, Эверо. 2014. – 160 б.

Қосымша:

- 1.Қазақстандағы халық денсаулығы: тұжырымдамасы, мәселелері және перспективалары [Текст]: монография / А.А. Ақанов, В.Н. Девятко, М.К.Кулжанов. - Алматы: Эверо, 2012.
- 2.Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 23 қазандағы № ҚР ДСМ-149/2020 бұйрығы. "Созылмалы аурулары бар адамдарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру қағидаларын, бақылау мерзімділігі мен мерзімдерін, диагностикалық зерттеулердің міндетті минимумы мен еселігін бекіту туралы".
3. ҚР ДСМ қолданыстағы бұйрықтары.

ТУПНҰСҚА
ОРИГИНАЛ

ОҢТҰСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы	044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар	24 беттің 22беті

ТҮПНҰСҚА
ОРИГИНАЛ

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы	044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар	24 беттің 23беті

ТУПНҰСҚА
ОРИГИНАЛ

ОҢТҰСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасы	044/59-11 ()
Білім алушылардың өзідік жұмысына арналған әдістемілік нұсқаулар	24 беттің 24беті